

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Van de Poolsche grenzen, 16 febr. Een geloofwaardige ooggetuige verhaalt, dat 180,000 Russen het westelijk deel van het Koninkrijk Polen bezetten. Weinige dagen geleden ontvingen deze troepen een bevel, met de navolgende inleiding: »Daar de oorlogs-operatiën eerlang zullen geopend worden, zullen dadelijk na de ontvangst van dit bevel, de volgende maatregelen enz. genomen worden.» Onder deze maatregelen behooren hoofdzakelijk, dat elk militair zijne wapens, kleedij en paarden gereed hebbe, dat de veld-apotheken gevuld, de veld-hospitelen gereed, de amunitie- en trein-wagens getuigd worden. Beschuit en bouillon zijn reeds gedeeltelijk aangekomen, deels op weg. Officieren verzekerden den ooggetuige, dat bevelen, gelijk het bovenstaande, hoogstens 4 weken vóór de opening eens veldtoegs gegeven worden en nooit bij eenige demonstratie; de belangrijkste gebeurtenissen staan ons dus misschien voor de deur.

Het vroeger gegeven bericht omtrent de oprichting van de 6 bataillons bij de in Polen staande regementen, is bereids bevestigd; de maatregel is tot stand gebracht; men heeft echter tot de vorming dier bataillons geene rekruten genomen, maar de best geoefende soldaten uit de in Rusland zelf staande regementen. De jagers-regementen en de infanterie hebben grootendeels slaggeweren ontvangen, die zij in den Hongaarschen veldtoeg niet hadden.

Van de vele geruchten, welke in Polen rondloopen, mag men het volgende, als met de groote krijgsluustingen in verband staande, niet met stilzwijgen voorbijgaan. De Czaar *Nicolaus* zou namelijk een groot vereerder zijn van Keizer *Napoleon* en diens werken, zoo wel als alles wat over hem geschreven is, bestuderen. Nu zou hem *Napoleon's* gezegde: »Europa wordt eene Republiek of Russisch,» zoodanig hebben getroffen, en zijn geest vervoerd, dat hij de taak had aanvaard, om deze voorzegging naar de letter te verwezenlijken. Ten gevolge daarvan zouden 300 eskadrons kozakken gelijktijdig over de grenzen trekken en als voorhoede des legers, tegen het Westen van Europa, voortrukken. De uitvoering van dit plan zou de Czaar voor het veel beteekenende 25ste jaar zijner regering hebben vast gesteld; en misschien is wel dat tijdstip voor het karakter van het Russische volk niet geheel onmenschkundig gekozen.

Weenen, 16 febr. Den 25sten dezer zal de *Profeet*, van *Meijerbeer*, hier voor het eersten tooneel gevoerd worden. Men heeft voor deze voorstelling voor loges den enormen prijs van f 3—400 betaald. Plaatsen in het parterre worden voor f 50 à 60 verkocht en dezer dagen werd bij advertentie eene premie van 30 ducaten uitgelooft voor drie plaatsen in het parterre, waarbij men zich bovendien nog geneigd betoont, om den gewonen prijs van die plaatsen te betalen.

Weenen, 17 febr. Een groot gedeelte der Hongaarsche officieren, die zich over Berlijn naar Hamburg begeven hebben, wilde in het Sleeswijk-Holsteinsche leger dienst nemen. Daar hun dit echter toegestaan werd, onder bepaling, dat zij slechts als gemeenen konden dienst nemen, hebben weinige van dit aanbod gebruik gemaakt, en zijn de meeste naar Amerika vertrokken.

In sommige streken van Bohemen, Moravië en Oostenrijksch Silezië, waar de cholera reeds sedert verscheidene maanden verdwenen was, hebben zich in den jongsten tijd weder verdachte gevallen van deze ziekte opgedaan. Ook te Troppau komen sedert den 5den weder cholera-gevallen voor.

De *W. Zeitung* bevat heden een half officieel artikel, waarin de op handen zijnde invoering van een nieuwe zegelwet aangekondigd wordt tot dekking van de vermeerderde staats uitgaven, die door een doelmatiger regerlijke organisatie vereischt worden.

Het dagblad van Grätz meldt, dat de generaal *d'Aspre* aan het hoofd van een korps naar Rome zal oprukken, om aldaar het Oostenrijksche consuls-wapen weder te herstellen, terwijl de Paus te gelijker tijd zijn intogt te Rome zoude houden.

Uit Jassy wordt gemeld, dat de Russische troepen in Moldavië bevel hebben ontvangen tegen den 24sten februari marschvaardig te zijn.

Berlijn, 19 febr. De zoo eren verschenen *Const. Corr.* meldt, dat binnen weinige weken Badensche troepen naar de Marken en naar Pommeren worden verplaatst.

Het gerucht der afstreding van den heer *von Strotha*, minister van Oorlog, is ongegrond.

De Duitse Raad van Bestuur zal op 10 maart zijne vergaderingen te Berlijn staken, om die den 15den maart te Erfurt te hervatten.

De Tweede Kamer heeft in hare zitting van heden zonder belangrijke incidenten de discussie over de gemeente-wet ten einde gebracht.

Men verneemt, dat *H. von Gagern* te Lubeck gekozen is tot afgevaardigde bij het Parlement.

Volgens een in omloop zijnde gerucht zouden de heeren *von Radowitz* en *H. von Gagern* deel uitmaken van het toekomstig ministerie van het rijk. Dit is echter blijkbaar zeer voorbarig.

ENGLAND.

Londen, 18 febr. Het stoomschip *Niagara*, in 11½ dag uit Noord-Amerika te Liverpool aangekomen, heeft berigten medegebragt uit New-York tot 5, Boston 6, Halifax 8 februari. De verhandelingsen in het congres, vooral die over de slavenquaestie, begonnen eenige belangstelling te verwekken. De heer *Clay* had eene reeks van resolutiën voorgedragen, alle betrekking hebbende op dit onderwerp; de debatten daarover zouden weldra eenen aanvang nemen. De tijdingen uit Canada zijn onbelangrijk, hoewel meer voldoende; te Quebec hadden de voorstanders der aansluiting het onderspit gedolven. In de Vereenigde Staten hadden verscheidene ongelukken plaats gehad; een derzelve bestond in het springen van den stoomketel eener drukkerij, waardoor meer dan 50 menschen het leven verloren; een dergelijk ongeluk viel voor aan boord eener stoomboot, waarbij omtrent 20 menschen werden gedood. Te Washington liep het gerucht, dat de Keizers van Rusland en Oostenrijk al hunne vertegenwoordigers uit de Vereenigde Staten zouden terugroepen. Uit Mexico verneemt men, dat het gouvernement in dit land, hoewel het deels doenlogenspreker het gerucht, dat het buitengewone magt verleening bij het congres had aangevraagd: het wilde zich geheel binnen de bepalingen der constitutie houden. Er liepen weder losse geruchten van opstand in het Zuiden ten behoeve van den generaal *Arista*, of ten gunste van *Santa-Anna*. Blijkens berigten Haïti tot 17 januari, bleef de gesteldheid van Zaken alterbedroevendst; besluiten van den eenen dag werden den volgenden dag door andere vernietigd, waardoor alles in verwarring bleef verkeerden; men sprak ook van nieuwe gevechten tusschen de Haïtianen en Dominicanen. Naar luid van berigten uit Honduras, van 13 januari, verkeerde Guatimala in eenen staat van insurrectie. Volgens berigten uit Californie tot 31 december, was de gouverneur aldaar met veel plegtigheid geïnstalleerd, de constitutie aangenomen en waren de wetgevende kamers geconstitueerd. De gondelving was gestaakt wegens sneeuw en regen; te San Francisco had op 24 december een vreeselijke brand nagenoeg de helft dier plaats in de asch gelegd, waarvan de schade op ongeveer 2 millioen dollars werd begroot. Te New-York waren per stoomboot op manifest 1,108,647 doll. aan goudstof aangebragt, terwijl de passagiers nog 1 millioen met zich voerden; daarenboven lagen te Panama nog omtrent 1 millioen doll. ter verzending gereed.

BELGIË.

Brussel, 19 febr. De zitting der Fransche Wetgevende Vergadering van gisteren is belangrijk geweest, zonder dat zij door onstunne voorvallen afgewisseld werd. De scheuring tusschen de verschillende fractiën der meerderheid, welke men ten aanzien van de wet op het onderwijs te gemoet zag, heeft zich heden openbaard. Of het hierbij zal blijven is moeilijk te zeggen; maar zeker is het, te oordeelen naar de hevigheid, waarmede het terrein van beide kanten werd bestreden, dat men deze zaak verder niet met onverschillige oogen zal beschouwen. Zonderling genoeg, begon de discussie op eene zeer eensgezinde wijze. De vraag was namelijk, uit welke categoriën de inspecteurs-generaal en die der akademiën zouden gekozen worden. Op dit punt waren de regering, de commissie en zelfs de heer *Barthélemy St. Hilaire* het eens. Maar nu bleef de wijze van benoeming over en hieromtrent werd de scheuring openbaar, vooral tusschen den heer *Barthélemy St. Hilaire* en de commissie. De regering werd vertegenwoordigd door den minister van Onderwijs, den heer *de Parieu*, en ondersteund door den heer *Barthélemy* en de geheele linkerzijde; de commissie had een krachtig orgaan in den heer *Thiers* en steunde op de uiterste rechterzijde. Het punt van verschil was, dat de commissie aan het ministerie slechts wilde toestaan, de inspecteurs-generaal te benoemen uit eene lijst van drie kandidaten, voor te dragen door den Hoogen Raad, terwijl de heer *de Parieu* voor het ministerie een onbeperkt recht van benoeming verlangde, althans een concessie wikkende bepalingen, dat de minister het advies van den Hoogen Raad over deze zaak inwon. Met deze concessie nam echter de commissie geen genoegen en de heer *Thiers* verdedigde met aandrang het denkbeeld van eene voordragt des Hoogen Raads. Zeer hevig was de strijd over dit punt, waarin de minister beweerde de regten van den staat te handhaven en de heer *Thiers* die der maatschappij zeide te verdedigen. Bij de eerste stemming over deze hevig betwiste zaak was de uitslag twijfelachtig, maar bij eene tweede bleek, dat het sleisel der regering over dat der commissie, hetwelk door den *Thiers* verdedigd was, gezegevierd had met 300 tegen 266 stemmen. Deze uitslag maakte een magtigen indruk op de vergadering en veroorzaakte aan de commissie eene groote teleurstelling. Gedurende eenige oogenblikken moest de zitting geschorst worden. Overigens was het reeds voor de zitting bekend geworden, dat in den boezem der commissie zelve verschil van gevoelen was ontstaan tusschen den heer *Molé* en de heeren *Thiers* en *de Montalembert*. Het is zeer waarschijnlijk, dat het bewuste artikel, hetwelk in de zitting zoo levendige discussie veroorzaakt heeft, ook tot dit verschil heeft aangeleiding gegeven.

werd verder nog gehandeld over het toezigt op de vrije inrigtingen van onderwijs. Met 343 tegen 241 stemmen is beslist, dat dit toezigt alleen betrekking zoude hebben op de zedelijkheid en den eerbied voor de constitutie en de wetten, niet tevens, zoo als een amendement verlangde, op het onderwijs zelf en de tucht. Dit laatste amendement was voorgesteld door den heer *Wallon* en met kracht ondersteund door de HH. *Coquerel* en *Barthélemy St. Hilaire*.

Brussel, 20 febr. De latere berigten die wij uit Parijs hebben ontvangen omtrent het gebeurde in de zitting der Fransche Wetgevende vergadering, bij de quaestie over de benoeming van inspecteurs-generaal van het onderwijs, melden, dat er eene sterke en bepaalde scheuring is ontstaan tusschen het ministerie en eene groote fractie der meerderheid. De houding, onder deze omstandigheden, door het kabinet aangenomen, is eene gebeurtenis die zeer ernstige gevolgen kan na zich slepen, zoo de vrees voor het socialisme niet weer eene toenadering bewerkt, die na zulk eene uitbarsting, niet dan kortstondig van duur kan zijn.

Maandag avond, na de zitting der vergadering, heeft de vergadering van de *Oray d'Orsay* een bijeenkomst gehouden, die in zeker opzigt niets anders geweest is dan een vervolg van het incident, dat eenige uren vroeger in de vergadering had plaats gehad. Er was eene nieuwe oproeping tegen gisteren avond gedaan, en zie hier wat het officieuse orgaan dier vereeniging daarvan zegt: »Het is zeker dat de »zeer belangrijke quaestien daar behandeld zullen »worden en dat uit de discussiën of eene onverzoonbare »verdeeldheid tusschen de partijen die de meerder- »heid vormen of wel eene aliezins wenschelijke toe- »nadering ontstaan zal, welke laatste de eenige waar- »borg is voor het behoud der orde.»

Wij moeten hier evenwel bijvoegen, dat dit incident volstrekt geen invloed gehad heeft op de beurs en dat de geringe daling die gisteren heeft plaats gehad, geheel alleen aan financiële oorzaken moet worden toegeschreven.

Die plotselinge scheuring tusschen de leden der meerderheid heeft niettemin gisteren het onderwerp uitgemaakt van allerlei gissingen; men sprak bijna over niets anders en wij ontvingen geen bericht van eenig ander feit van belang uit Parijs.

De zitting der Wetgevende Vergadering zelve is vrij onbeteekenend geweest. De discussiën over de wet op het onderwijs werden voortgezet; niemand schijnt er heden meer voor te durven instaan dat zij ten slotte zal worden aangenomen. Echter bleef de meerderheid aanzienlijk, die de amendementen, door de Bergpartij voorgesteld, ten gunste van het kosteloos geven van onderwijs, als ook die waarbij werd aangedrongen om hetzelfde verplichtend te maken, — verworpen heeft.

Een incident, betrekking hebbende op de uitvallen van den heer *Pascal Duprat* tegen den President der Republiek, in de zitting van zaterdag, waarop de Prins van de Moscowa drie dagen later gemeend heeft te moeten terug komen, heeft de zitting op het laatst vrij levendig gemaakt.

Noch uit Zwitserland, noch uit Griekenland, noch uit Italië ontvingen wij heden eenige tijding van belang.

Wel liep het gerucht dat Pruisen zich gereed maakte het kanton Neufchatel te bezetten en dit als zijn eigendom terug te eischen; ook zoude er volgens de *Zwitserse Gazette fédérale* sprake zijn der bezetting van het kanton Tessino door een Oostenrijksch leger; maar die geruchten hebben volstrekt geen officieel karakter. Echter moet men het erkennen dat al die berigten heden de uit den weg ruiming der gerezene geschillen ten aanzien der Zwitserse republiek, minder gemakkelijk doen schijnen, dan men voor eenige dagen geloofde.

Den 8sten februari was de staat van zaken te Athene nog altijd dezelfde. 30 Grieksche schepen waren naar Salamis opgebragt; niettemin was het land rustig.

Uit Rome meldt men dat er een moordanslag beproefd is tegen den Prins *Musignano*, een der zonen van den Prins van *Carino*, door middel van een bloemruiker, waarin een vuurwerk verborgen was. De Prins en zijne zuster zijn, hoewel niet ernstig, gekwetst.

Volgens berigten uit Florence van den 12den, zouden nog 4000 Oostenrijkers in het Groot-Hertogdom binnenrukken.

De beide Spaansche wetgevende Kamers hebben zich den 14den in eene gecombineerde zitting vergaderd, om de officiële mededeeling te ontvangen van de Koningin zich in de vijfde maand harer zwangerschap bevindt. De Kamers hebben eene deputatie benoemd, en einde Hare Majesteit met deze gewichtige gebeurtenis geluk te wenschen.

Het te Madrid verspreide gerucht, dat in dezelfde zitting het besluit van de ontbinding der Cortes te worden voorgelezen, is niet bevestigd.

Het plan tot daarstelling van eenen telegrafischen telegraaf tusschen Calais en Havre, zal nu uitvoer gelegd worden. De kosten worden geschat op 450,000 francs; den 1sten maart zal de eerste werk persect worden. Het is te hopen dat de Staat op zich zelve de kosten zal dekken, en dat hij een privilegie voor de telegrafische lijnen zal verkrijgen.

Het schijnt dat de twee punten, die op de Franse en Engelsche kusten zijn uitgekozen, om den kabel, waarin zich de geleidraden bevinden, vast te maken, zoozeer daarvoor geschikt zijn, dat men voor geen ongeval behoeft te vrezen. Mogt dit echter plaats hebben dan zoude men de kabel, die aan op de oppervlakte der zee drijvende tonnen, is vastgemaakt, gemakkelijk kunnen oplichten en het gebrek met weinig onkosten herstellen.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 febr. Men zegt, dat de heer de Montalembert, ten gevolge van de stemming over het amendement de Parieu, een vrij hevigen brief aan den President der Republiek heeft geschreven.

— Verscheidene vertegenwoordigers spraken heden van een brief van den generaal Baraguay d'Hilliers, waarin deze als zijn gevoelen te kennen geeft, dat de Romeinsche zaken op het punt zijn van naar ieders genoegen geschikt te worden. Wij verhalen, dat de generaal dit als zijn gevoelen opgeeft.

— Uit Corfu wordt geschreven, dat daar twee Grieksche oorlogsbodems en twee koopvaarders van die natie door Engelsche schepen waren opgebracht.

— Te Napels heeft een voorval, dat de treurigste gevolgen na zich had kunnen slepen, algemeen schrik en onrust verspreid. In de Darsena of entrepôt, waarvan de magazijnen zich langs het water ver onder den grond uitstrekken en zelfs tot onder de paleizen der Prinsen van Salerno en Capua, waren 277,000 cantaros steenkolen geborgen; daarin is eene gas-ontploffing ontstaan. De Prins van Salerno en al de bewoners der beide paleizen hebben in allerijl de vlugt moeten nemen, ten einde niet onder de instortende muren den dood te vinden. Men heeft onmiddellijk maatregelen genomen, om de brandstof op te ruimen, het schijnt echter, dat men daarin niet is geslaagd, want in den ochtend van 6 februari liep het gerucht, dat de steenkolen in brand waren geraakt en het paleis des Konings, benevens de kerk van St. Franciscus de Paula met ondergang bedreigd werden. Het is te hopen, dat men, in tijds gewaarschuwd, de kostbaarste voorwerpen heeft kunnen redden, anders zouden de kunsten door dit onheil een onherstelbaar verlies lijden.

— Zeker schoenmaker alhier, *Chenu* genaamd, en werkdadig ooggetuige van de februari-omwenteling in 1848, is op de gedachte gekomen om een werk te schrijven getiteld, *Les conspirateurs*, waarin hij op zijne wijze een getrouw verhaal geeft van de belangrijke gebeurtenissen en schitterende heldendaden (?) van *Albert*, *Flocon*, *Sobrier*, *Caussidière*, *E. Arago* enz. De eerste druk van dit werk was in 24 uren verkocht. Men heeft het in haast herdrukt, en den schrijver schoenmaker, dertig duizend francs voor de eerste druk van het boek reeds geboden; de tweede druk is een dag later binnen weinige uren uitverkocht, thans is men bezig eene derde editie te bezorgen. De bijzondere bijval aan het werk van *Chenu* te beurt gevallen, heeft de dramatische schrijvers het plan doen vormen een drama van dienzelfden titel te schrijven, waarin hoofdpersonen zullen zijn *Cossuthier*, *Crie-Mieux*, *Lartine*, *Petit-Blanc* enz. Het *Théâtre de la Porte Saint-Martin* zal het stuk *à grand spectacle* monteren.

— De Canarische eilanden worden van jaar tot jaar belangrijker voor den handel, door de groote uitbreiding die men aan de cochenilleteelt geeft, welk product reeds het voornaamste artikel van uitvoer voor deze eilanden geworden is. Al de gronden die voor de cultuur van wijngaarden of aardappelen ongeschikt zijn, beplant men met nopal (eene soort van struiken waarop de cochenille-insecten gekweekt worden.) In 1849 heeft men uit die eilanden meer dan 800,000 ponden dier kostbare insecten uitgevoerd, waarvan het grootste gedeelte naar Frankrijk en Engeland is verzonden; datzelfde jaar hebben die eilanden aan de Spaansche schatkist eene vermeerdering van inkomsten van 350,000 piasters opgebracht.

De bevolking van de voornaamste steden op die eilanden is sinds eenigen tijd aanzienlijk toegenomen. Men houdt zich thans bezig eene geregelde stoombootdienst van Santa-Cruz (Teneriffe) naar Cadix in werking te brengen.

De Sint Laurens rivier is door de Amerikanen behandeld als ware zij slechts een nietig riviertje. Men heeft er eene brug over heen gelegd, juist boven den waterval van den Niagara. In het jaar 1847 werd die hangende brug vervaardigd. In de lente van datzelfde jaar bevond zich de heer *Ch. Elet*, ingenieur van de brug, met eenige andere personen in het hotel den *Arend*, in het dorp Niagara en het gesprek liep over het beste middel, om het eerste ijzerdraad aan gene zijde der rivier te krijgen. Men stelde heartelings voor om door een zeilvaartuig of stoomboot een kabel naar de overzijde te doen brengen of wel om een bom daarmede over den stroom te werpen. De ingenieur zeide dat hij zou trachten met een vutspil het voorgestelde doel te bereiken. Een der aanwezigen maakte de aanmerking dat er een veel eenvoudiger en goedkoper middel was, doch verzocht tevens alvorens het mede te deelen, dat de overigen zich zouden verbinden hem niet uit te lagchen. Hij stelde namelijk voor, gebruik te maken van een alhier: de ingenieur verklaarde dat hij dit bom met andere middelen het eerst zou beproeven. Men liet den zoon des herbergiers komen die binnen een uur, een vrij groot vlieger vervaardigde, en men liet bij de tweede poging reeds gelukte hem

over de rivier heen aan de andere zijde neder te laten. Men trok alstoen een touw van de eene zijde der rivier naar de andere; toen men vervolgens vijf of zes dubbele koorden daar had gesteld, ging de eerste kabel, bestaande uit zes en dertig ijzerdraden, naar de overzijde. Die eerste kabel was voldoende om den heer *Elet* en vervolgens eenige andere personen in een klein ijzeren wagentje, door een touw in beweging gebracht, insgelijks den anderen kant te doen bereiken. De brug was weldra voltooid. Zij rust op houten torens van 50 voet hoog, die veertien ijzeren kabels dragen, in diervoegte zamengesteld, te weten: 5 van 36 draden, 5 van 72, 1 van 125 en 3 van 150 draden. Aan deze kabels hangt de brug en kan 1000 tonnenlast dragen. Zij is oogenschijnlijk zoo zwak, dat vele vreemdelingen haar niet durven overgaan, ofschoon zij dagelijks door zwaar bepakte lastdieren het voorbeeld zien geven. Dit voorloopige overtoegtsmiddel zal weldra vervangen worden door eene brug voor den spoorweg bestemd, welke kolossale zamengestelding in verhouding zal staan tot den waterval, waarbij zij wordt opgericht. Zij zal bestaan uit massive steenen torens; op die torens zullen 16 kabels rusten, elk van 6,000 draden, welke draden rust in plaats van gedraaid zullen zijn, doch onderling weder door dunnere draden verbonden.

Behalve haar eigen gewicht zal die brug 6000 tonnenlast te gelijk kunnen dragen en binnen 1½ a 2 jaren voltooid zijn.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 25 febr. Wij ontvangen met den telegraaf over Dusseldorp het bericht, dat gisteren, 20 dezer, te Berlijn in de zitting der Eerste Kamer door den minister-president is voorgelezen eene Koninklijke boodschap, welke de leden der beide Kamers uitnodigt, op dingsdag 26 dezer op het paleis bijeen te komen, alwaar, ten gevolge eener ongesteldheid des Konings, de minister-president de zittingen zal sluiten. (Hand.)

— De verloving tusschen den Kroonprins van Zweden en Prinses *Louisa der Nederlanden*, is thans ook te Stockholm officieel bekend geworden. De Koning en Koningin van Zweden hebben op 7 dezer, ter eere dezer verloving, eene luisterrijke soirée gegeven, op welke ruim 200 personen uitgenoodigd waren. (Hand.)

's Gravenhage, 20 febr. De afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het nader opstel van het ontwerp van wet wegens de brievenposterij, en zullen morgen dat onderzoek voortzetten. (Hand.)

— Z. M. heeft goedgekeurd en geagreëerd de opklimming der kommandanten in de Duitse orde, *Barje van Utrecht*, welke ten gevolge van het overlijden der kommand. *C. W. baron Sloet van Twee-nijenhuisen* en *Z. D. H. den landgraaf van Hessen Philippthal*, kan plaats hebben, alsmede van *Z. D. H. Prins E. von Hessen Philippthal Barchfeld* tot kommandeur, *F. W. baron van den Borch van Helbergen* tot eersten jonkheer en *F. L. W. baron van Brakell* tot tweeden jonkheer der Orde.

Middelburg, 19 febr. Gisteren is er wederijds gepleit in de appelzaak van den heer *P. de Logse*, drukker en uitgever van den *Zierikzeeschen Nieuwsbode*, en *B. J. Hamelink*, schrijver van zeker bij de regtbank te Zierikzee als lasterlijk beschouwd artikel. Zoowel de plaatsen, gereserveerd voor degenen, die toegangkaartjes hadden, als die voor het algemeen, waren talrijk bezet. Maandag 25 dezer, des morgens te 10 ure, zal er uitspraak worden gedaan.

Heden heeft het hof bij arrest in de zaak van *Johannes van Hout*, beschuldigd van poging tot moord, op den 4den december ll., op zijne voormalige beminde *Louisa Jacoba Spitsmaker*, die zich aan een ander verloofd had, genoemd van *Hout* vrijgesproken, en zijne onmiddellijke invrijheidstelling bevolen, de kosten te dragen door den staat. (Z. C.)

Arnhem, 25 febr. De heeren *Ernst Lubeck*, *Hoëzel* en *Stahl* hebben gisteren avond hier ter stede hun aangekondigd concert gegeven. De beminnaars der toonkunst, die het niet bijwoonden, hebben waarlijk een groot genot gemist. De heer *Lubeck* is een uitstekend zanger, maar eene geringe pianospeler. Hij wekt bewondering door de groote naarstigheid, kracht en juistheid zijner aanslagen, boeit en roert door de uitdrukking, welke hij aan zijn spel geeft. Men wordt niet moede den heer *Lubeck* te hooren, hoe uitgebreid zijne stukken ook zijn mogen. En hij zelf toont door de kalmte, welke hij onder en na het uitvoeren ook der allermoeijelijkste stukken bewaart, dat hij een ware meester in de kunst is. De heer *Stahl* is een voortreffelijk baszanger. Zijne stem is krachtig en welluidend; er is niets twijfelachtigs in zijne voordragt; men begrijpt volkomen wat hij zingt en wordt er door getroffen. Waar hij zijne stem uitzet blijft zij vol en rond, waar hij ze tot eene zachte uitdrukking van toonen bedwingt, streelt zij het gemoed door de aangenaamheid van haar geluid. De heer *Hoëzel* eindelijk, is een uitstekend hoboïst, die zijn instrument geheel meester is, en de stukken, zoo van zijne eigene compositie als die van anderen, met alle juistheid en smaakvol uitvoert. Ieder in het bijzonder wekt zijne toehoorders op te wekken en te reeren. Het is een drietal, dat, gelooven wij, onder de meest uitstekende

beoefenaars der toonkunst onzer dagen mag gerangschikt worden.

Met genoegen vernemen wij dan ook dat genoemde heeren op den 4den maart e. k. een tweede concert zullen geven, tot welks bijwoning wij alle beminnaars der toonkunst ten dringendste durven uitnoodigen.

Arnhem, 22 febr. De zware storm uit het Zuid-Westen, die heden nacht hier heeft gewoed, heeft aan daken en schoorsteenen veel schade veroorzaakt. Zeven zware populieren zijn aan den Singel uit den grond gerukt en omgeworpen.

OOST-INDISCHE KOLONIËN.

Batavia, 29 dec. Zijne Exc. de minister van Staat, gouverneur-generaal is, na zonnen-ondergang, op den 28sten november 1849, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Etna*, ter reede van Batavia aangekomen en terstond ontscheept.

Ofschoon wel in belerschap toegenomen, heeft de toestand van zijne gezondheid het vooralsnog niet raadzaam gemaakt, dat hij overnam het dagelijksch beheer van zaken, hetwelk alzoo opgedragen is gebleven aan den vice-president van den raad van Nederlands Indië.

Den 1sten december is Z. Exc. van Batavia vertrokken naar Buitenzorg, en verwachtte, volgens de van daar ontvangene berigten, dat de koelere luchtstreek en rust hem spoedig tot volle krachten zouden herstellen.

— In de residentie Tagal, is op den 1sten december, des namiddags te 4 ure, een zeer fijne aschregen vaargenomen, welke tot na 6 ure van den achtermiddag heeft aangehouden; niet slechts op de hoofdplaats, maar ook in andere gedeelten der residentie, is hetzelfde verschijnsel opgemerkt, zonder dat de oorzaak met zekerheid is bekend geworden, ofschoon het geen twijfel lijdt dat deze asch door eenen der naburige kraters is uitgeworpen; gelukkig is de hoeveelheid niet zoo groot geweest, dat het te veld staand gewas er merkelyk nadeel door heeft geleden.

In den avond van 6 december is te Panarokan (residentie Bezoekie) een hevig onweder losgebarsten, bij welke gelegenheid een der gebouwen, behoorende tot de suikerfabriek van den heer *J. Loudon*, te Paudjie, door den bliksem is getroffen. De schade is echter niet belangrijk geweest, zijnde slechts een deurkozijn uitgerukt en vernield, en een gering gedeelte van het nabijzijnde muurwerk ingestort.

— Particuliere brieven uit Samarang, dd. 25 december 1849, melden het volgende:

In sommige streken van Java is er wederom totaalgerekte gebrek aan rijst, waardoor de buitensporigste prijzen worden veroorzaakt, de inlander aan gebrek wordt prijs gegeven en het gouvernement in moeijkheden kan worden gewikkeld.

Voor al in het Demaksche is de ellende groot, waar de menschen wegloopen en van gebrek sterven. Het gouvernement doet dan ook inkoop van rijst, om de ongelukkigen te voeden en ook particulieren zamelen daartoe liefdegiften in en vinden vele bijdragen. Het is te hopen dat 1850 een betere oogst zal leveren, maar wij vrezen dat vele velden onbebouwd blijven zullen door gebrek aan handen en ploegen, waarvan veel *à tout prix* werd verkocht, toen men niets meer had om van te leven. Het ware wenschelijk dat het gouvernement door afdoende maatregelen het lot der Javanen in het algemeen trachtte te verbeteren en veel zonde gedaan zijn bij vermindering der te hooge landrenten, verligting van heerdiensten en wegneming der passarpachten, die op de welvaart der inlanders zoo nadeelig werken; ook de handel zou meer floreren bij groter welvaart; het debiet van invoer-artikelen is hier dit jaar veel minder dan in 1848 en men wil, dat der Lijnwaden wel 50 pCt. minder is. (N. R. G.)

— De *Singapore Free Press* deelt mede, dat de heer *Wilson* te Penang, in het midden van november met een groot aantal Maleijers naar het binnenland vertrokken is, ten einde de timijnen te bewerken. De Engelschen hopen op een goeden uitslag, dewijl de Nederlanders er in vroeger tijd aanzienlijke hoeveelheden uit trokken en de inboorlingen ook thans nog veel daarvan ter markt te brengen. Alle in den lateren tijd door Europeanen gedane pogingen om de Maleijers te ontzorgen, zijn echter ongunstig uitgevallen, dewijl de Maleijers zich meester maakten van de eigendommen dergenen die zich op hun grondgebied waagden of ontzaggelijke sommen van hen afpersten, om eene zoogenaamde bescherming te koopen die toch niet veel beduidde.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, februari.

BEANTWOORDT HET GOVERNEMENT AAN WAT MEN VAN EEN DOOR DEN HEER THORBECKE GEROEPE OF GEDOPTEERD MINISTERIE KON VERWACHTEN?

Meer dan drie maanden zijn er thans verlopen sinds het nieuwe ministerie, zich *gouvernement* noemmende, het roer der zaken in handen heeft, en op eenige kleine verbeteringen na, het staatschip nog even lek en krakend als vroeger voortdobbere. De gansche geraamten der departementen van Landdienst, wier ophelling in uitzigt gesteld was, zijn

nog aanwezig, en al de verandering, al de bezuining dienaangaande aangebragt, bepaalt zich bij de f16,000, welke men, voor het oogenblik, niet betaalt aan twee ministers van Eeredienst. Daarentegen zijn dan ook de laatste hoofden der departementen, de heeren VAN REEMSTRA en MUTSAERS, gepensionneerd; waardoor, telt men de f1400 voor beide pensioenen er af, de gansche bezuining op f14,600 neerkomt. Men zou kunnen vragen, of het dan wel de moeite waard was zoo veel ophef van de zaak te maken? Daargelaten nog het er mede gepaard gaande servituut, van voor het departement van Buitenlandsche Zaken, aan hetwelk thans de zaken der Roomsche Katholieke Eeredienst zijn toegewezen, deswege eenen chef te moeten nemen, in de eerste plaats, niet diplomaat, maar katholiek. Zóó kan zeker de besparing van een afzonderlijk minister voor de zaken van de Roomsche Katholieke Eeredienst zeer duur worden; en men hoort reeds veelvuldig beweren dat het verreweg verkieslijker ware geweest f8000 's jaars aan den heer MUTSAERS te blijven betalen, dan den heer VAN SONSBEEK, even weinig diplomaat als zijn voorganger, tot minister van Buitenlandsche Zaken te hebben. Het is trouwens niet te loochenen dat de gemelde tweeslachtige minister, voor wiens creatie tot hoofd van het bedoelde, zoo lang verwaarloosde doch hoogstgewichtig departement, niemand eene andere reden dan het fat des heeren THORBECKE wist te geven, zich tot nog toe geenszins door karakter en ijver onderscheidde. Na reeds in de helft der maand november, aan de Kamer, de bedoeling des *gouvernements* te hebben aangekondigd, om de weelderige traktementen van de meeste onzer *Envoyés Extraordinaires et Ministres Plénipotentiaires* te verminderen, en daarentegen eenige, vooral voor onzen handel hoogstnuttige, posten van zaakgelastigden te herstellen, had de heer VAN SONSBEEK voorzeker die voornemens reeds lang ten uitvoer kunnen brengen; naardien beide maatregelen geheel in de magt der regering stonden, en niets hoegenaamd haar verhinderde dezelve reeds met 10. januari in werking te stellen. Daartoe behoefde men, in de laatste dagen van november, aan onze gezanten te Londen, Parijs, Brussel, Berlijn, Weenen slechts te melden, dat met den aanvang des nieuwen jaars de bezoldigingen der door hen bekleede zendingen meer in evenredigheid zouden worden gebragt met de jaarwedden, waarvan de Belgische gezanten van denzelfden rang in de genoemde hoofdsteden, zeker niet minder luisterrijk dan onze diplomaten leven; het overigens aan de betrokken heeren vrij latende om, mogten zij zoodanige jaarwedde te gering achten, alsdan binnen acht dagen na ontvangst der aanschrijving hun eervol ontslag te vragen. Onnoodig hierbij aan te merken, dat zoodanige maatregel door de regering eertlijk hadde moeten worden aangewend; men onderstelt niet dat een minister zich tot verbloemde „uitknikkeringen” verlage, en slechts voor dezen of genen min gevaligen persoon een rabais-traktement uitdenken; hetwelk hij, voor dezelfde betrekking, aan niemand anders toeleggen wil. Er wordt hier van eene *loyale* regeling van jaarwedden, zonder aanzien van personen of aanmerking van belagchelijke consideratiën, gesproken. Hadde dan soms graaf SCHIMMELPENINCK of baron FAGEL niet voor denzelfden of nagenoeg denzelfden prijs Nederlands gevolmagtigde gezant te Londen of te Parijs willen wezen, als de heeren VAN DE WELER en ROGIER er gevolmagtigde gezanten van België zijn, dan hadde men hen, reeds 10. januari, door andere diplomaten kunnen vervangen. Evenmin hadde de aanstelling van blijvende zaakgelastigden te Stockholm, Turijn, Lissabon verdrag behoeven te lijden. Van wege Zweden was er reeds een *blijvend* diplomatisch agent — en wel een gevolmagtigd minister — bij ons hof geaccrediteerd; en daar wij van Sardinië en Portugal almede eenen gevolmagtigde minister en eenen minister-resident (ofschoon mede te Brussel gemagtigd) geaccrediteerd hebben, kon er volstrekt geen bezwaar bestaan tegen het vestigen onzer zijde, van eenen blijvendenden zaakgelastigde te Turijn en Lissabon; het geheel en al aan het goeddunken van Sardinië en Portugal overlatende, diën maatregel te reciproceren, of wel hunne tevens te Brussel geaccrediteerde gezanten nu en dan eene apparitie te 's Hage te laten maken. Immers, niet uit overwegingen van ijdele etikette werd er herhaaldelijk in de Kamer en door de pers aangedrongen op herstelling van blijvende missiën te Stockholm, Turijn en Lissabon; men drong er op aan, uit hoofde van het nut, 't welk zij er, inzonderheid voor onze handelsbelangen zouden kunnen stichten. En uit dat oogpunt moet het ons vrij onverschillig zijn, of Zweden, Sardinië en Portugal bij ons blijvende zendingen hebben. Volstrekt overbodig dus, louter tijdverlies was het eerst, na lang talmens, — en vermoedelijk wel op de langzaamste en ondoelmatigste wijze ter wereld — te gaan infermeren of de genoemde landen den door ons beoogden maatregel al dan niet zouden willen reciproceren. Wij konden dit zeer goed afwachten, post gevat hebbende en onze belangen voorstaande in het vreemde land. Eene onverschoonbare schade heeft dus de geringe ijver of de schroomvalligheid des heeren VAN SONSBEEK ten dezen al weder aan het hoofd berokkend; en het blijkt daartuit van nieuws hoe noodlottig het is, steeds aan het hoofd des departements van Buitenlandsche Zaken mannen te bekomen, volstrekt vreemd aan het vak, voor welke de nalie duur leergeld moet betalen en die, als

zij eenigermate beginnen uit te kieren, zoo gecompromitteerd zijn, dat zij moeten worden gepensionneerd! Wat cijfer de pensioenen van de acht of negen sints negen jaren te ligt bevonden ministers van Buitenlandsche Zaken (1) bedragen, is, hoe beduidend ook, gemakkelijk te berekenen; maar wat leergeld ons de volslagen onervarenheid en overigens zeer geringe vocatie van de meesten derzelve heeft gekost, dit zou moeilijker te ramen zijn.

Wij willen niemand grond of vat geven om ons van overdrijving te beschuldigen, en daarom stellen wij het voor iedereen bevattelijk en onbestrijdbaar dilemma:

Eene reorganisatie onzer buitenlandsche zendingen is noodig, of zij is niet noodig;

De jaarwedden onzer *Envoyés Extraordinaires et Ministres Plénipotentiaires* te Londen, Parijs, enz. moeten hier het dubbele, daar omstreeks het dubbele, overal aanmerkelijk meer bedragen dan de jaarwedden der Belgische *Envoyés Extraordinaires et Ministres Plénipotentiaires* aan dezelfde hoven, of wel zulks behoort niet het geval te wezen.

Onze politieke en commerciële belangen brengen mede dat er te Stockholm, Turijn, Lissabon, blijvende Nederlandsche zendingen gevestigd zijn; of wel zoodanige zendingen zouden er overbodig wezen.

In de eerste gevallen is het de pligt van een eertlijk minister van Buitenlandsche Zaken, de bedoelde reorganisatie niet slechts te beloven, maar te bewerkstelligen; de vermindering der traktementen niet naar goeddunken en magtspreukig te verschuiven, maar onvertraagd te doen plaats hebben; de noodig geachte zendingen niet in *partibus* te laten, maar onverwijld te vestigen.

Men kan van gevoelens verschillen omtrent het al dan niet noodige der reorganisatie; omtrent het al dan niet overdrevene der traktementen; omtrent het al dan niet wettige der te herstellen missiën, maar men kan niet van gevoelens verschillen omtrent het al dan niet laakbare der verdraging van wat men zelf noodig acht.

Wat reeds in november noodzakelijk scheen, in het laatst van februari nog niet te hebben daargesteld, getuigt waarlijk niet van veel pligtsbesef. Wie zijne eigen zaken zoo mogt verwaarloosen, moge gerechtigd zijn om vreemde bemoeienis af te wijzen; doch als het de zaken des lands zijn, die hij gezworen heeft te bevorderen, voor wier bevordering hij bezoldigd wordt; zal hij zich dan even zeer achter zijn goeddunken mogen verschuilen? Zal hij even als een officieus agent der kroon beweren, slechts „aan den Koning en zijn geweten” reukenschap schuldig te zijn?

Ter naauwernood was, volgens oud gebruik, op schoone beloften, de staatsbegroting door de Kamers bewilligd, of het oude talmens en luijeren ving van nieuws aan. In de eerste dagen scheen men nog vol ijver. Een gedeelte der Kamer wilde de zittingen verdagen tot het laatst van januari. Daarmede konden de nieuwe ministers geen genoegen nemen. De ministers van Finantiën en Buitenlandsche Zaken vooral hadden zoo veel werk gereed of nagenoeg gereed. Zij verzochten dus dat er geene langere schorsing dan tot den 15den januari plaats hebben zou. De 15den januari kwam, maar toen waren het de ministers, die niets in gereedheid hadden; toen waren het de reeds verflauwde ministers die de bijeenkomst verschoven tot den 29sten der maand. Doch „al geuwend, valt men in slaap,” den 29sten was alweder niets in gereedheid, en er kwam een nieuw uitstel tot den 12den februari. En wat hebben dan in dien tusschentijd de nieuwe ministers gedaan? De minister van Binnenlandsche Zaken, van wien men wegens zijne langdurige en ernstige ongesteldheid het minst had kunnen vorderen, deed het meest. De andere Excellentien, die niet ziek waren, wat deden zij? Wat deed inzonderheid de minister van Buitenlandsche Zaken, die in december zoo hoog opgaf van wat hij in gereedheid hebben zou?

Niets; niets; niets.

Zeer velen zagen nooit in, waarom de heer VAN SONSBEEK minister van Buitenlandsche Zaken werd. Noch diplomatische opleiding, noch politieke studien, noch parlementaire invloed kwamen zijne optreding aan het hoofd van een zóó gewichtig departement ophelderen. Dubbel bevreemdend moet alzo zijne benoeming schijnen in het *gouvernement* van een geleerd professor, van wien men meer dan van eenig ander, waardering van studie, opleiding en talent had gewacht. Het vertrouwen echter hetwelk men in het doorzigt en de energie des heeren THORBECKE plaatste, deed vermoeden, dat de heer VAN SONSBEEK geheime diplomatische kwalificatiën bezat, die niet falen zouden zijne bevreemdende benoeming aldra voor het publiek te legitimeren. Niets daarvan is

echter geschied; en het bleef niet alleen een raadsel: Waarom de heer VAN SONSBEEK minister van Buitenlandsche Zaken werd? maar het is ook een raadsel geworden: Waarom hij, in die betrekking nog niets anders dan traagheid of onwilligheid hebbende bewezen, als minister van Buitenlandsche Zaken wordt behouden?

Was het soms zijne bijzondere ervaring in de zaken van de Roomsche Katholieke Eeredienst, welnu, zoo herstelle men het provisioneel afgeschafte ministerschap weder, en late er den heer VAN SONSBEEK al zijn ijver en al zijn talent aan wijden. Die extra-bezoldiging zal dan ons budget van zeventig milioenen met acht duizend gulden vermeerderen; maar daarentegen zal men dan ook eenen minister van Buitenlandsche Zaken kunnen nemen, meer bekend met diplomatische zaken en personen, energieker van karakter en minder contemplatief van geest.

Voor twee zoo gansch verschillende vakken, als Eeredienst en diplomatie, schijnen ook twee personen niet overbodig; zeer zelden toch vereenigen zich in één man geestelijk en wereldlijk talent. En er zou niet licht eene ellendiger bezuining uit te denken wezen, dan, om f8000 te besparen, in den chef der diplomatie te ontberen wat noodzakelijk wordt geacht in den geringsten diplomaat.

Tooneelnieuws.

Wij hebben met het grootste genoegen gisteren avond de voorstelling van *de Neven* bijgewoond, en wij zijn den heer Peters warmen dank schuldig voor het genot, dat hij ons heeft verschaft. Het stuk zelf is te zeer bekend en te gunstig onder de oorspronkelijke voortbrengselen van onze letterkunde aangeschreven, om er breed over uit te weiden; het is nu een tiental jaren, toen de heer H. v. d. Bergh ons daarmede verraste; het werd met vreugde door ieder begroet, en door de kenners op hoogen prijs gesteld; en het mag gelden als een bewijs, dat de toenmaals gebragte hulde werkelijk verdiend was, dat *De Neven* ook thans nog den onverdeelde bijval van het beschaafde publiek blijven inoogsten. Een stuk, dat den toets van den tijd kan doorstaan, moet blijvende waarde bezitten. Die waarde bezit dit blijspel in der daad. Toch zal niemand, die het stuk ziet, verbaasd staan over de monsterachtige opvatting, over de grillige karakters of den phantastischen samenloop der gebeurtenissen; neen; de opvatting is eenvoudig, de intrigue even als de ontkenning ongezocht; en de karakters zóó als wij die dagelijks onder onze vrienden en bekenden kunnen aanwijzen; in geen enkel opzigt is het stuk geoutreerd — en niettemin boeit het, vermaakt het, en onderwijst het. De heer v. d. Bergh heeft de les van *Goethe* in het oog gehouden, die maar al te zeer door de moderne tooneelchryvers wordt uit het oog verloren:

„Greift nur hinein in 's volle Menschenleben;
Ein jeder leb's; — nur wenzgen ist 's bekannt,
Und wo ihr 's packt ist es interressant.”

En daarbij komt die ongedwongenheid en sierlijkheid van taal; niets gemaakts en toch vol geest en leven. Waarlijk, het ware te wenschen, dat er jaarlijks één of twee stukken van dien aard in het licht verschenen; zij zouden ons verrijken — of liever verprikkeld — publiek met het nationaal tooneel verzoenen. Als thans een van die half verfranschte modegekjes, één van die hybridische naturen, geboren uit Nederlandsche ouden, maar wier opvoeding begint met eene Fransche *bonne* en eindigt met de romans van *Dumas*, *Sue* enz. — als thans een van die orakeltjes dezer dagen, in hunne onbekendheid met den onuitputtelijken rijkdom onzer moedertaal, de gewone uitspraak doen hooren, en den neus optrekken voor het vaderlandsch tooneel, omdat het zoo stijf is en zoo plat is, en zoo lief en zoo stroef — wat kan dan de man van kennis en smaak anders doen dan zwijgen en bij zich zelven denken: Heere vergeef het hun, want zij weten niet wat zij zeggen? — Ach, hadden wij maar meer, veel meer stukken gelijk *de Neven*, de orakeltjes zouden aldra beschaamd tot zwijgen zijn gebragt, of althans wij zouden niet geacht worden eene magtspreuk te bezigen als wij hun toevoegden: leer eerst *Hollandsch* en spreek dan mede! *De Neven* bewijzen — als het bewijs nog noodig was — dat onze schoone taal zich even goed laat kneeden als elke andere, mits eene bek wame hand zich daartoe verledigt; dat zij in losheid, bevalligheid en sierlijkheid voor geene andere achterstaat; en daarentegen in kracht en juistheid van uitdrukking elke andere overtreft. De herhaalde oproering van goede Hollandsche stukken zou het vaderlandsch tooneel weder tot eere brengen en onmisbaar veel bijdragen om onzen gezelschapstoon te behouden en te verfijnen. Wij hopen dat onze tooneeldirecteuren dit zullen inzien, en zich zoo veel mogelijk zullen toelagen om die slecht vertaalde stukken te verbannen, waarin onze goede Hollandsche taal er uitziet, of zij dan eens een Pruisischen korporaalsrok dan eens een Franschen kappersjas had aangetrokken. Men geve onze taal, zoo als zij is, in haren eigenen, natuurlijke en bevalligen toestand.

De uitvoering van *De Neven* mag voor het algemeen verdienstelijk heeten. De heer Peters had gelukkige oogenblikken in de uitvoering van dit stuk te deelen willen wij niet overzien, en de heer Peters zou men van de heer Peters niet overzien, en dan ge-

(1) De eerste der door Z. M. WILLEM II gebezigde ministers van Buitenlandsche Zaken was, in 1841, de baron VERSTOLK VAN SOELLEN; daarop volgde 2o. de baron RUYSSSEN VAN KATTEDEIJK; 3o. de baron SCHIMMELPENINCK VAN DER OIJJE; 4o. de heer DE LA SARRAZ; 5o. de graaf NAPOLEON VAN RANDWIJK; 6o. de graaf RUTGER SCHIMMELPENINCK; 7o. de baron BENTINCK; 8o. de heer LIGTHEVENELDT; zoodat de heer VAN SONSBEEK thans de 9o. minister van Buitenlandsche Zaken sedert 1841 is. Hoe zou er alzo sprake van consequente en bek wame diplomatie, van ontzag bij het buitenland kunnen wezen?

leven wij, dat zijn uitstekend talent, dat onder-
 steund wordt door een vlug en ongekunsteld gebaren-
 spel en door eene buitengewone en krachtige stem, on-
 eindelijk meer werking zou doen. Het kan zijn, dat de
 heer *Peters*, gewoon op een grooter tooneel te spe-
 len, in onze kleine zaal de kracht zijner declamatie
 soms niet genoegzaam weet te temperen; en dat alzoo
 voor een groot deel de schuld aan onzen schouwburg
 moet worden geweten; — maar wij gelooven toch,
 dat men in het belang der kunst, onze tooneel-
 spelers niet genoeg opmerkzaam kan maken op die oude erf-
 zonde van ons Hollandsch tooneel — die galmende
 declamatie. Ook op het tooneel moet men spreken; —
 maar men moet er spreken, niet als in de dagelijkse
 wereld, maar met juistheid, met sierlijkheid. En juist
 daarin ligt het gansche geheim, dat zeer gemakke-
 lijk is te openbaren, maar uiterst moeilijk uit te
 voeren. De heer *Morin* is ons zoowel in de *Neven*
 als in het nastukje zeer goed bevallen; minder de
 heer *Beems*. Maar over het geheel mag men zeggen
 dat de voordragt zeer verdienstelijk was, en dat wij
 hartelijken dank schuldig zijn voor het ons ver-
 schafte genot.

Over veertien dagen zullen de *Geleerde Vrouwen*,
 naar het Fransch van *Molière*, door den heer *mr. Perk*
 de vloeiende Nederduitsche verzen vertaald, worden
 opvoerd. Ook de keus van dat stuk mag zeer
 gelukkig worden geacht. Hoezeer eene vertaling, is
 het echter eene vertaling van een meesterstuk, en
 daar te boven eene vrij goede. Wij zullen ons weder
 in goed Hollandsch mogen verheugen, in ongedwon-
 gene taal, en, naar wij vertrouwen, ook in eene
 voortreffelijke uitvoering. Wij hopen dus, dat de
 belangstelling van het publiek even onverflaauwd
 mag blijven.

Landgenooten!

Een vreeselijke ramp heeft de provincie Noord-
 Brabant getroffen. — Het losgaan der rivieren met
 zwaar ijs bezet, en de buitengewoon hooge water-
 stand deden teregt vreezen, dat daaruit groote on-
 heilen zouden ontstaan, die velen van have en
 goed zouden berooven. — Bleven Gelderland en
 Zuid-Holland van dijkbreuken verschoond; de opstop-
 ping van het ijs, de ontzettende werking der Beer-
 sche Maas, en de geweldige stroom van de afkom-
 mende massa's water, deden de binnendijken, Ka-
 den enz. Tangs den zuiderboord der Maas bezwijken.
 Al de dorpen rondom deze stad gelegen, werden
 onverwacht, zonder dat er gelegenheid was tot ber-
 ging van vee, hooi, ongedorschte granen, aardap-
 pelen, enz. diep geïnundeerd. Zoo veel mogelijk
 werden paarden en runderen in de stad geborgen. —
 Van de nok der daken moesten de bewoners gered
 worden; gelukkig is door spoedig aangebrachte hulp
 geen menschenlevens te betonen.

Groot is de verwoesting door ijs en water veroor-
 zaakt. — Zeer vele woningen, vooral van den ge-
 ringen boerenstand, zijn ingestort en bezwijken da-
 gelyks. De nood is hoog geklommen in de dorpen
 Gassel, Escharen, Velp, Beers, en andere, waar
 in den vloed niets konde geborgen worden, en zoo
 velen van arbeid en brood beroofd werden. — Men
 heeft getracht zoo veel mogelijk in de eerste behoef-
 ten te voorzien. Doch onmogelijk is het, de nood-
 lijgenden te helpen, zoo zij niet door de mensch-
 lievendheid en weldadigheid onzer landgenooten in
 den nood worden bijgestaan. Met bekommering zien
 honderden den tijd te gemoet, in welken de velden
 weder droog zijn, maar zij geene woning en geen
 voedsel voor hunne huisgezinnen of voeder voor hun
 vee hebben zullen.

De ondergeteekenden, met de ellende bekend,
 die om hen heerscht, hebben zich tot eene commissie
 gevormd, om gelden in te zamelen tot leniging
 van de algemeene ramp.

Wij wenden ons, waarde landgenooten! tot u,
 die ten allen tijde gereed waart, aan ongelukkigen
 uwe gaven uit te reiken, en hen voor armoede en
 diepere ellende te bewaren. Trekt u niet terug,
 waar wij u om, eene gift en eenige ondersteuning
 vragen voor hulpbehoevenden. Verloochent de Chris-
 telijke liefde niet. Mogen velen, die in de jaren
 1830 en daarna, met het *Leger te velde* aan de
 grenzen stonden, zich herinneren, welke welwillend-
 heid en gastvrijheid zij, zonder onderscheid van
 Godsdienst, genoten hebben in de streken, die thans
 zoo zeer geleiderd en diep ongelukkig zijn. — Neen;
 gij zult onze verwachting niet beschamen, gij, die
 geven kunt, en de overtuiging hebt, dat ons ge-
 weest de middelen niet bezit, om de wonden te hee-
 len, die in den weg der Goddelijke Voorzienigheid
 aan onze noodlijgenden zijn toegebracht.

Iedere gift, die wij van u ontvangen, zal met
 gepastheid worden uitgereikt waar de nood het meest
 dringende is. Het zal derzelve ontvangst in de voor-
 naamste doelen gericht worden gedaan. — Ieder
 onzer zal u met hare ontvangst belasten.

Grave, den 17den februari 1850.
 (get.) *W. J. M. van der Meer*, red. bij de Herv. gem. te Grave.
A. J. M. van der Meer, pastoor te Gassel.
A. WALTER, dijkgr. van den Polder van
 Gassel en Beers.
P. J. M. van der Meer, pastoor te Escharen.

K. Poos, burgemeester van Gassel.
M. Poos, burgemeester van Escharen.
J. Poulussen, ouderling der gemeente Grave.
C. J. in de Betop, 1ste luit. der artillerie.
J. van Peer, ontvanger der registratie.
 (Op verzoek der commissie zal de uitgever dezer zich
 gaarne belasten met den ontvangst en de opzending
 der giften, die men hem zal willen doen toekomen.)

Advertentiën.

De Notaris *VAN ITTERSUM*, te
Brummen, zal op Donderdag den 28sten
 Februarij 1850, des voormiddags 10 uur,
 aan het Logement *den Engel*, aan de *Rhe-
 dersteeg*, gemeente *Rheden*, publiek verkoopen:
 Ongeveer 100 stuks zware *BEUKENBOOMEN*,
 onderscheidene perceelen *AKKERMAALS*-, *SNOEI*-
BERKEN-, *KASTANJES*- en *ELSHOUT*, zware,
 lange en rechte *DENNEN*- en *PEPPELENBOOMEN*;
 alles onder den Huize *Rhederoord*, en 2 dagen
 voor den verkoop te bezichtigen.
 Aanwijzer de Tuinman *BEUMER* aldaar.
ZEGT HET VOORT.

Op Woensdag den 27sten Februarij
 1850, des voormiddags te 10 ure, zullen
 op de bouwving *het Hooge Erf*, onder
Warnsborn, bij *Arnhem*, in het openbaar worden
 verkocht:

167 *HAMELSCHAPEN*, 5 dragende en 1 guste
KOE, 1 *KALF*, 1 *TREKPAARD*, 1 *KARN*- en
SCHAAPSHOND, *PAARDENTUIGEN* en allerhande
BOUW- en *MELK-GEREEDSCHAPPEN*.
 Alleen de Koopers van Schapen, Koeijen en het
 Paard kunnen credit bekomen tot 1 Mei eerstko-
 mende, mits betalende verhoogden onraad en stel-
 lende twee borgen ten genoeg van Verkooper.
 Te zien daags te voren.

MARMER.

TE KOOP. Eene partij Marmoren *SCHOOR-
 STEENMANTELS* van verschillende Kleuren en Mo-
 delten. Zeer net bewerkte Marmoren *NIS-PILAS-
 TERS* met wit Marmoren Kapiteelen. Eene groote
 partij wit Marmoren en p. m. 1500 stuks Zweedsche
Bremer VLOERTEGELS, alles tegen zeer billijke
 prijzen; te bevragen bij *G. T. COERS*, te *Arn-
 hem*. — *Brieven franco*

† † † Op den 17den April 1849 is te *Eithau-
 sen*, in het Koninklijk-Pruisisch-Regerings-
 † † ressort *Minden*, aangekomen een doof-
 † stomme, welke enigzins in zijne verstandelijke ver-
 mogens scheen gekrenkt te zijn. — Hij heeft, we-
 gens zijne herkomst ondertraagd zijnde, verschil-
 lende personen opgesocht, en van de geachtsten
Belderman, *Roesink*, *Rekerink*, *Hosman*, *Fover-
 man* en *Smeenk*. — Op zijne klompen waren in-
 gesneden de letters *G B M A R I K H V K*
M — en *H R*. — Hij wordt geacht 30 à 40 Jaren
 oud te zijn; — is klein en door verkromming mis-
 maakt en gebogcheld, hebbende donker bruin haar
 en bruine oogen, met eene vlak op het regter oog.
 Personen, welken wegens denzelven eenige in-
 lichteningen mogten kunnen geven, worden verzocht
 dezelve, door bemiddeling van het Gemeente-be-
 stuur, aan den Heer Gouverneur dezer Provincie te
 doen toekomen.

Een der eerste **ETABLISSEMEN-
 TEN** in *Frankrijk*, verlangt te
Arnhem een' soliden **AGENT**, tegen
 een jaarlijksch honorarium van 1800 francs en eene
 remise voor de Zaken die verrigt worden. — Nadere
 informatiën zijn, op *franco-aanvraag*, te bekomen
 bij den Uitgever dezer Courant.

† † † *G. FRAIKIN*, Koningstraat No. 27, te
 † † *Arnhem*, heeft de eer te berigten, dat hij
 † gearriveerd is, en dat het **WASSCHEN** der
HOEDEN weder begint. — Beveelt zich in een ieders
 gunst en belooft eene prompte en civiele bediening.

Eene buitengewone getuigenis af-
 gelegd voor den Lord Mayor,
 aangaande eene opmerkens-
 waardige geneezing door de
 Zalf en Pillen van **HOL-
 LOWAY**.

JAMES STANLEY, woonachtig te *Long Dit-
 ton*, legde eene getuigenis af voor den Lord Mayor
 van *Londen* in het Mansionhouse, dat hij sedert

twee jaren op krukken had gegaan, met 26 gaten
 in het eene been, en 14 in het andere; dat hij
 twee hospitalen was opgenomen geweest, zonder
 eenige verbetering van zijnen lijdenden toestand
 te kunnen erlangen, en dat hij na het te vergeef
 aanwenden van alle andere middelen, geheel en al
 was hersteld geworden door de Zalf en Pillen van
HOLLOWAY.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans
 de volgende.

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75,
 f 15.50, f 23.50; *Potjes Zalf* van f 0.90, f 2.10,
 f 3.30, f 8.15 f 15.90 f 23.90.

Zijn op *franco-aanvraag* à contant te bekomen,
 bij den Heer *F. ROMELIJN*, Fz., Depôthouder te
Arnhem; alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOL-
 LOWAY'S* Etablissement.

Geheel ten voordeele der Noodlijgenden

DOOR DEN WATERVLOED,

Wordt door *K. FURRI*, te 's *Gravenhage*, uitgegeven:
EEN DICHTSTUK, GETITELD:

VOOR DE OVERSTROOMDEN FEBRUARIJ 1850.

DOOR

S. J. VAN DEN BERGH.

(Het bedrag der opbrengst zal binnen
 twee of drie weken aan de Heeren
 Gouverneurs van *Noord-Brabant*
 en *Gelderland* worden ter hand
 gesteld.)

PRIJS 30 CENTS.

Dichter en Uitgever hopen, dat eene ruime bestel-
 ling hunne geringe doch welgemeende poging onder-
 steunen zal. Zij achten ieder woord van aanbeveling
 overbodig. Weldadigheid is eene Nederlandsche deugd.
 Waar nood en behoefte is gaan de harten en beu-
 zen der Nederlanders van zelve open. Van dien nood
 en die behoefte hebben de Nieuwspapieren dezer da-
 gen breedvoerig genoeg verslag gedaan, zoodat het
 hier niet noodig is daarvan op nieuw een tafereel te
 schetsen.

In alle Boekwinkels zijn Bestellingslijsten voor-
 handen. Heeren Boekhandelaren worden dringende
 uitgenoodigd, hunne opgaven binnen vier of vijf da-
 gen, zoo mogelijk *franco*, op te geven.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 15 tot en met 25 feb.

Ondertrouwd: *A. van Puijvelde*, 37 j., en *G.
 Visch*, 39 j.

Gehuwd: *G. Lantsink* met *J. Meijer*. — *G. J.
 Mertens* met *A. J. Gloe*. — *J. H. M. Tilmes* met *G.
 Reijnen*.

Bevallen: *M. A. Bäcker*, wed. van *W. Jung*
Z. — *G. Bremen*, geb. *Kres*, *D.* — *L. F. Nossent*,
 geb. *Arntz*, *Z.* — *J. H. Bosman*, geb. *Strube*, *D.* —
J. M. Brink, geb. *Verplak*, *Z.* — *J. de Ruijter*,
 geb. van *Dort*, *Z.* — *A. J. Mulder*, geb. *Hendriks*,
D. — *M. C. M. van Campen*, geb. *Riley*, *Z.* — *E.
 Doods*, geb. *Wittuwa*, *Z.* — *C. Roters*, geb. *Mul-
 der*, *D.*

Overleden: *J. ter Horst*, weduenaar van *C. Pas-
 toor*, 86 j. — *Doodgeb. D. van H. J. Hagen* en *J.
 M. J. Nusink*. — *J. C. Meijerink*, 66 j. 10 m. —
H. Bronkhorst, echtgenoot van *W. A. van Gent*,
 28 j. — *B. T. de Jager*, 2 j. 6 m. — *G. Otterlo*,
 3 w. — *F. E. Termaat*, 2 j. 6 m. — *B. R. Jans-
 sen*, 5 j. — *H. J. W. Mönlich*, 14 d. — *H. J. de
 Jager*, 4 j. 3 m. — *S. Levy*, 10 w.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 19 februari.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren
 van de 1121 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned.
 mud f 7.17; van de 564 verkochte mudden *Rogge*
 f 3.70; van de 1000 verkochte mudden *Boonen*
 de laagste f 3.70; van de *Boekweit* de hoogste prij
 f 5.00 en de laagste f 4.50; van de *Haver* de hoog-
 ste prijs f 2.40 en de laagste f 1.80. — De prijs van
 de *Boter* was per Ned. pond f 0.44 à 0.52.

TREL, 18 februari.

Wij hadden een goeden aanvoer van granen; *Tarwe*
 werd vlug opgeruimd tot 20 à 25 cts. hooger, vooral
 de mindere soorten; *Rogge* mede iets hooger; voor
Haver en *Boonen* meer kooplust; *Garst* in een doen. —
Nieuwe Tarwe van f 5.75, 6.75 tot 7.60. — *Rogge*
 van f 4.60 tot 4.90. — *Boonen* van f 4.50 tot 5.00. —
Haver van f 1.80, 2.10 tot 2.70. — *Garst* van f 3.50
 tot 4.00. — Voor groene *Ervten* was meer vraag.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22 febr. 5 El 0 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 15 D.

De Courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.
 en van vijf tot tien regels f 2. Daarboven 30 cents, behalve 35 cents regelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij *G. J. THIEME*, Boekdrukker.